

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 5P/59/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6615213766
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Szököl
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2016:6615213766.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec samosudcom JUDr. Jurajom Szököлом v právnej veci starostlivosti o maloleté deti 1.J. Q., V. XX.XX.XXXX, P. D. R., X.F. Q., V. XX.XX.XXXX, bytom ako otec, deti rodičov matky J. K., V. XX.XX.XXXX, B. P. Á. Č. XX, B.Č. C. Š. Č. XX X.Č., Š. N. T. N. Y. Q., V. XX.XX.XXXX, B. P. Y. Č. XX, XXX XX Á., Š. N. T. zast. JUDr. Michalom Matalom, advokátom, so sídlom M. Rázusa 19, 984 01 Lučenec , maloleté deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce sociálnych vecí a rodiny, ÚPSVaR Lučenec v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností takto

r o z h o d o l :

Súd návrh matky J. K. na zmenu rozsudku Okresného súdu Lučenec z 18.08.2015 číslo konania 9P/40/2015-24 zverením maloletej F. Q., V. XX.XX.XXXX do jej osobnej starostlivosti zamietla.

Mení sa rozsudok Okresného súdu Lučenec z 18.08.2015 číslo konania 9P/40/2015-24 tak, že vyživovacia povinnosť matky J. Q.N. V. R. F. Q. V. XX.XX. XXXX sa zvyšuje zo sumy 30.-Eur mesačne na sumu 40.-Eur mesačne od 12.02.2016.

Takto určené výživné je matka povinná zasielať k rukám otca vždy do 20-tého dňa každého mesiaca mesačne vopred.

Mení sa rozsudok Okresného súdu Lučenec z 18.08.2015 číslo konania 9P/40/2015-24 v časti o výchove a výžive maloletého J. Q., V.N. XX.XX.XXXX tak, že maloletý J. Q. sa zveruje do osobnej starostlivosti matky J. Q., ktorá bude dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

Otec Y. Q. je povinný prispievať na výživu maloletého J. Q., V. XX.XX.XXXX mesačne sumou 60.-Eur od 12.02.2016.

Otec je povinný takto určené výživné zasielať k rukám matky dieťaťa vždy do 20-tého dňa každého mesiaca mesačne vopred.

Súd neupravuje styk otca Y. Q. s maloletým J. Q..

Súd upravuje styk matky J. K. T. R. F. Q., V. XX.XX.XXXX každý týždeň od piatku 15.00 hod., do najbližšej nedele do 17.00 hod.

Matka dieťa prevezme každý piatok v škole, ktorú dieťa navštevuje v určenom čase a otcovi dieťa vráti pred domom, kde dieťa s otcom bývajú v určenom čase. V dňoch, keď sa nevyučuje, matka prevezme dieťa pred domov, kde dieťa s otcom bývajú.

Obaja rodičia sú povinní rešpektovať túto úpravu styku, otec je povinný dieťa matke odovzdať v určenom čase a na určenom mieste a matka po ukončení styku s dieťaťom, dieťa otcovi vráti taktiež na určenom mieste a v určenom čase.

Súd ukladá maloleťmu J. Q., V. XX.XX.XXXX a rodičom Y. Q. D. J. K. výchovné opatrenie podrobiť sa psychologickému poradenstvu.

Účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Matka podaným návrhom na začatie konania sa domáhala zverenia oboch maloletých detí do jej osobnej starostlivosti z dôvodu, že jej maloletý syn J. žije s ňou. Maloletá dcéra F. žije v spoločnej domácnosti s otcom, ale podľa názoru matky nemá vytvorené vhodné životné podmienky, nakoľko na rodinnom dome vo vlastníctva otca detí sa vykonáva celková rekonštrukcia a tým je sťažený život dieťaťa. Maloletá F. navštevuje lekára, nakoľko má vrodenu chybu dolných končatín a tieto návštevy by chcela vykonať s dieťaťom ona. Uviedla ďalej, že má vytvorené vhodné podmienky na výchovu oboch maloletých detí. Žije spolu so svojim manželom v prenajatom 3-izbovom byte.

Podľa stanoviska otca maloletých detí matka nemá vytvorené vhodné podmienky na bývanie aj s maloletými deťmi, pretože býva v nevyhovujúcich bytových pomeroch a spolu s ňou v byte býva aj jej manžel a jeho tri maloleté deti. Trval na tom, aby maloleté deti J. D. F. ostali naďalej v jeho osobnej starostlivosti.

Súd vypočul oboch rodičov, ďalej maloleté deti J. D. F. Q., vykonal dokazovanie konštatovaním obsahu návrhu na začatie konania, spisu Okresného súdu Lučenec sp.zn.9P/40/2015, správ o príjmových pomeroch oboch rodičov, písomného hodnotenia oboch maloletých detí v školskom zariadení ktoré navštevujú a dospel k týmto skutkovým a právnym záverom:

Rozsudkom Okresného súdu Lučenec z 18.08.2015 č.k.9P/40/2015-24 bola schválená dohoda rodičov o výkone rodičovských práv a povinností tak, že maloleté deti J. Q. F. Q. boli zverené do osobnej starostlivosti otca Y. Q. D. R. E. J. E. bola uznaná povinnou prispievať na výživu mal. J. Q.D. mesačne sumou vo výške 50.-Eur a na výživu maloletej F. Q. mesačne vo výške 30.-Eur. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 28.08.2015.

Písomným podaním z 18.09.2015 sa matka maloletých detí J. K. domáhala zmeny označeného rozsudku Okresného súdu Lučenec s tým, že žiadala obe maloleté deti zveriť do svojej osobnej starostlivosti.

V priebehu konania vo vzťahu k maloletej F. Q. neboli zistené žiadne zmeny ani na strane rodičov, ani na strane dieťaťa, ktoré by odôvodňovali zmenu zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti druhého rodiča. Otec s maloletou F. Q.N. bývajú v rodinnom dome v obci Y., ktorého rekonštrukciu otec dieťaťa ukončil v roku 2015. Matka mal. detí sa vydala, býva v spoločnej domácnosti so svojim terajším manželom a jeho tromi maloletými deťmi. Obývajú suterén rodinného domu kde sa nachádza ústredné kúrenie, vodovod, tri izby a kuchyňa.

Maloletá F. Q. v školskom roku 2015/2016 navštevuje prvý ročník O. Š. K..V. L. K.. Otec každý deň privezie dieťa osobným motorovým vozidlom z obce Y. E. K. a po skočení vyučovania opäť pre dieťa prichádza a odvieze domov. Z vyjadrenia otca vyplýva, že takýmto spôsobom sa snaží zabezpečiť pre dieťa kvalitnejšie vzdelávanie.

Maloletý J. Q. už v septembri 2015 resp. čiastočne v mesiaci august býval pri matke a k otcovi sa vrátil opäť začiatkom mesiaca január 2016. Z výpovede mal. J. Q. vyplýva, že pri otcovi býval v mesiaci január asi jeden týždeň a potom sa vrátil späť k matke.

Ako vyplýva z hodnotenia maloletého JakC. Q. T. N. Š. X. T. D. E. K. z 29.01.2016 v školskom roku 2015/2016 vymeškal 207 hodín z toho 44 neospravedlnených. Hodiny mal ospravedlnené na základe lekárskeho potvrdenia v žiackej knižke a písomných a ústnych ospravedlnení matky. Vymeškané hodiny neboli včas ospravedlnené, preto bol žiak na klasifikačnej porade dňa 25.01.2016 zo štúdia vylúčený. Ku dňu vyhlásenia rozsudku mal. J. Q. sa pripravuje na svoje budúce povolanie v školskom zariadení vo Z..

Z výpovede maloletého J. Q. vyplýva, že s otcom nemajú dobré vzťahy, nedokážu sa spolu porozprávať a pokiaľ išiel bývať k otcovi v mesiaci január 2016, nešiel tam bývať kvôli nemu, ale preto, že v obci Y. má kamarátov. Trvá na tom, že chce ostať bývať v domácnosti svojej matky s ktorou dobre vychádza.

Súd zobral do úvahy vek maloletého J. Q., ktorý v tomto roku dovŕši plnoletosť a je schopný vyjadriť svoj názor o svojom vzťahu k oboj rodičom. Súd rešpektoval jeho stanovisko a záujem bývať v domácnosti matky. Je potrebné podotknúť, že nebolo by možné, lebo len s neprimeranými ťažkosťami realizovať dochádzku do školy vo Z. O. Y.. Zverením do osobnej starostlivosti matky bude mať zabezpečenú možnosť navštevovať školské zariadenie vo Z. a pripravovať sa na svoje budúce povolanie.

Z hodnotenia mal. F. Q. O. O. Š. K..V. L. K. z 29.01.2016 vyplýva, že rozvod rodičov sa prejavil na jej správaní v určitej neistote, zakríknutosti a nesmelosti. Prospelo by jej, aby pri zvykaní si na školu a povinnosti s ňou súvisiace mala stabilné miesto pobytu aspoň počas pracovného týždňa. Striedanie domácnosti počas pracovného týždňa jej nepomôže k upevneniu učiacich sa návykov, ktoré je potrebné vypestovať u každého žiaka.

Maloletá F. Q. uviedla, že má rada oboch rodičov a chcela by rovnako bývať pri otcovi aj pri matke.

Súd konštatoval, že primerané materiálne podmienky pre výchovu dieťaťa sú vytvorené v domácnosti otca, ktorý býva v rekonštruovanom rodinnom dome a taktiež spĺňa osobnostné predpoklady pre zabezpečenie riadnej výchovy dieťaťa. Najmä prejavuje zodpovedný vzťah k výchove dieťaťa už len tým, že každý deň ráno v dňoch vyučovania privezie dieťa z obce Y. E. K. a potom poobede po skončení vyučovania sa pre dieťa vracia.

Súd ďalej vykonal dokazovanie výsluchom svedkov R. Š., R. K., E. E., D. Š., J. Š..

Z výpovede svedkyne R. Š. vyplýva, že matka mal. detí je dobrou matkou a všestranne sa starala o maloleté deti. Spočiatku rodičia maloletých detí nežili v spoločnej domácnosti, vzťahy medzi nimi boli zložité a táto okolnosť zanechala stopu aj na vývoji maloletého J.. R. F. mala ľahšie detstvo a preto toto obdobie nezanechalo na jej psychike žiadne negatívne stopy. Maloletá F. chodila do jej domácnosti a keď sa jej svedkyňa spytovala kde je otec, F. odpovedala, že úrade alebo v krčme. V jednom prípade sa stalo, že jej manžel zanesol mal. F. priamo k otcovi do pohostinstva. Stalo sa, že keď sa vracala domov z práce videla otca mal. detí aj maloletú F. v pohostinstve. Viackrát sa stalo, že videla maloletú F. s otcom v pohostinstve vo večerných hodinách.

Svedkyňa ďalej uviedla, že s otcom maloletých detí nie sú v hnevnom pomere., hoci v minulosti sa aj ona uchádzala o funkciu starostky obce Y.A..

Svedok R. K. vypovedal, že maloletá F. pred ním prehlásila, že otec jej bráni v tom, aby mohla telefonovať matke a tiež pred ním povedala, že radšej by chcela byť pri matke, ale otec jej v tom bráni. Otec ovplyvňoval svoje maloleté deti aj tým, že ohováral jeho deti z predošlého manželstva. Ďalej uviedol, že pracuje na pracovné zmeny buď od 07.00 hod do 19.00 hod. alebo od 05.00 hod., do 12.00 hod. prípadne od 18.00 hod., do 24.00 hod. Trval na tom, že maloleté deti inklinujú viac k matke ako k otcovi.

Svedkyňa E. E., sestra matky maloletých detí konštatovala, že maloleté deti J. D. F. Q. majú vytvorené dobré vzťahy s matkou. Otec však zakazuje deťom stretávať sa s ich matkou. Bola prítomná, keď matka detí prišla pre mal. F. do školy, avšak vychovávateľka nechcela dieťa vydať matke s tým, že otec to zakázal. Matka detí v minulosti súhlasila s tým, aby obe maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti otca len preto, aby ich uchránila pred účasťou na súdnom pojednávaní.

Svedkyňa D. Š. mala vedomosti o tom, že obaja rodičia sa riadne starajú o výchovu maloletých detí. Pokiaľ sú deti pri otcovi, tak otec sa o deti riadne stará. Nakoľko otec aj matka detí sa vedia o deti riadne postarať, mali by sa medzi sebou dohodnúť o úprave výkonu rodičovských práv.

Svedok J. Š. tiež mal vedomosti o úrovni starostlivosti rodičov o maloleté deti a konštatoval, že obaja rodičia sa riadne starajú o maloleté deti. V lete v r.2015 otec detí prerábal svoj rodinný dom, vtedy boli sťažené podmienky na bývanie, avšak teraz sú už tieto stavebné práce ukončené.

Zo stanoviska zástupkyne kolízneho opatrovníka vyplýva, že matka maloletých detí v súčasnosti býva v suteréne rodinného domu v X., kde sa nachádzajú tri izby s príslušenstvom, kuchyňa, kúpeľňa, vodovod, ústredné kúrenie. Na miestnostiach sú menšie okná, bytová jednotka vyhovuje skôr bývaniu dočasného charakteru. V tejto domácnosti býva aj manžel matky maloletých detí a jeho tri deti. Navrhla rešpektovať stanovisko maloletého J. v otázke, ktorému z rodičov chce byť zverený do osobnej starostlivosti. Poukázala pritom na vek dieťaťa a na jeho schopnosť vyjadriť svoj názor v tejto otázke a posúdiť následky svojho stanoviska. Navrhla maloletú F. Q. naďalej ponechať v osobnej starostlivosti otca. Navrhla uložiť výchovné opatrenie rodičom, aj maloletému Jakubovi.

Na základe takto vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, ako už bolo konštatované, že pri rešpektovaní stanoviska maloletého J. súd ho zveril do osobnej starostlivosti matky.

U otca sú vytvorené vhodnejšie výchovné podmienky pre výchovu maloletej F. vrátane zabezpečenia stability výchovného prostredia, prostredia v rodine a zabezpečenia pravidelnosti pri plnení školských povinností.

Pri určení výšky výživného plateného otcom na maloletého J. a matkou na maloletú F. súd vychádzal z veku maloletých detí, z ich oprávnených potrieb vzhľadom na ich vek a okolnosti ich vzdelávania, ako aj na možnosti oboch rodičov prispievať na výživu maloletých detí.

Otec maloletých detí za obdobie od mesiaca január 2015 do septembra 2015 dosiahol úhrn čistých príjmov 7567,88 Eur t.j. 840,87 Eur mesačne.

16.10.2015 matka mal. detí uzavrela dohodu o pracovnej činnosti s obchodnou spoločnosťou Pekáreň s.r.o. so sídlom v X.. Dohodnutý rozsah pracovného času predstavoval 1,5 hodín denne od pondelka do soboty, hodinová odmena predstavovala 2,65 Eur brutto a dohoda bola uzavretá na dobu určitú od 19.10.2015 do 31.12.2015. 27.11.2015 uzavrela pracovnú zmluvu s obchodnou spoločnosťou Billa s.r.o. s tým, že bola prijatá na funkciu pokladník -predavač a pevná zložka základnej mzdy bola dohodnutá sumou 456,-Eur mesačne. Matka detí uviedla, že pri prvej výplate prevzala sumu 440.-Eur a nakoľko došlo k zvýšeniu pevnej zložky mzdy očakáva v nasledujúcich mesiacoch mzdu vo výške 480.-Eur mesačne v netto vyjadrení.

Pri zohľadnení vekového rozdielu medzi maloletým J. D. R. F. súd zobral do úvahy aj tú okolnosť, že otec v snahe zabezpečiť maloletej F. kvalitnejšie vzdelávanie dieťa vozí denne do školy z Y. E. K. a po skočení vyučovania dieťa vozí späť do Y., pričom jedna cesta z Y. E. K. predstavuje 18 km, denne teda najazdí 72 km. Pri predpokladanej spotrebe pohonných hmôt 7 litrov na 100 km a pri predpokladanej cene pohonných hmôt 1,20 Eur /1 liter takto denné náklady otca na pohonné hmoty predstavujú sumu medzi 6-7 Eur, pri predpokladanom počte pracovných dní 22 dní v mesiaci to predstavuje sumu medzi 130.-140.-Eur mesačne. Rozhodnutie otca, aby dieťa navštevovalo O. Š. L. K. je potrebné akceptovať, nakoľko je v súlade so záujmami dieťaťa a sleduje zabezpečenie možností vzdelávania dieťaťa na vyšších typoch škôl.

Z týchto dôvodov súd pokladal za primerané výživné platené otcom na mal. J. v sume 60.-Eur mesačne a výživné platené matkou na mal. F. vo výške 40.-Eur mesačne. Takto určené výživné zodpovedá aj príjmovým pomerom oboch rodičov.

Z vykonaného dokazovania taktiež vyplýva, že vo vzťahoch medzi maloletým Jakubom na jednej strane a jeho rodičmi na strane druhej došlo k poruchám, ktoré je potrebné odstrániť. Maloletý J. na hodinách vyučovania sa nesústredoval na proces výučby, školu kedykoľvek svojvoľne opúšťal, s otcom odmietol komunikovať o svojich problémoch, v minulosti dochádzalo u neho k seba poškodzovaniu. Z týchto dôvodov vznikli zákonné podmienky na uloženie výchovného opatrenia, ktoré sa bude vykonávať na ÚPSVaR Lučenec, referát poradensko-psychologických služieb.

Je potrebné uviesť, že bolo povinnosťou oboch rodičov rešpektovať práva a povinnosti vyplývajúce z rozsudku Okresného súdu Lučenec z 18.08.2015 číslo konania 9P/40/2015- 24. Označený rozsudok pritom vychádza zo zhodného stanoviska oboch rodičov vyjadreného na pojednávaní v uvedenej veci, ako aj zo záujmov oboch maloletých detí. Súd potom určil zmenu vo výkone rodičovských práv a povinností počnúc dňom vyhlásenia rozsudku t.j.12.02.2016.

Podľa § 36 odsek 1 zákona číslo 36/2005 Z.z. Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 78 odsek 1 citovaného zákona, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 62 odsek 1 citovaného zákona, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 odsek 2 citovaného zákona, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 odsek 3 citovaného zákona, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 75 odsek 1 citovaného zákona, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 odsek 2 citovaného zákona, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 77 odsek 1 citovaného zákona, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 37 odsek 2 písm.d citovaného zákona, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže uložiť maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach.

O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s §146 odsek 1 písm. a O.s.p. podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Dr.Herza 14, 984 37 Lučenec.

Podľa § 205 ods.2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vchádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods.1 súd rozhodnutie zruší, len ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo aj také dôvody neexistovali,
- j) je odvolacím súdom schválený zmier.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.